

KIRKKOPALVELUT

Onko tässä systeemissä jokin vika vai?
-vapaa sivistys koulutuksellisen tasa-arvon edistäjänä

Helena Ahonen KT
Koulutuskeskus Agricola, rehtori
7.3.2013

”Kauheaa voi olla myöntää, että se yksi näkemys ei koskaan tule kaikille hyväksytyksi

Siksi on avattava silmät kasvatuskulttuurien variaatioille ja hyväksyttävä ja tiedostettava valinnan vapaus tai jopa valintojen pakko.”

(Härkönen, 2010.)

Tasa-arvo:

1. kaikkien ihmisten yhtäläistä arvoa yksilöinä ja yhteiskunnan jäsenenä

ei ole:

Kaikille yhtäläiset oikeudet samaan.

voi olla:

Kaikille sopivia valintojen mahdollisuuksia.

Yhteiskuntatakuurahalla toteutetut hankkeet ja ohjelmat ovat vaarassa muotoutua temppukokoelmiksi, jotka liimaavat laastareita ruhjeiden päälle, mutta eivät paneudu riittävän syvällisesti ruhjeita synnyttäviin perimmäisiin syihin.

**MIKSI VÄHENEVÄT EUROT
SUUNNATAAN SEURAUKSIEN
KORJAAMISEEN? Voisiko filosofinen
tarkastelu avata syitä seurauksien
sijaan?**

Vapaan sivistystyön oppilaitokset ovat hätäaputoimistojen reservi, jotka saavat ☺ erilaisia tehtäviä yhteiskunnallisen tilanteen ja / tai virallisen koulutusjärjestelmän synnyttämien ongelmien hoitamiseksi.

**MIKSI TÄLLAISTA RESERVIÄ
TARVITAAN? Voisiko olla asema ja
merkitys koulutusjärjestelmässä?**

Lukuvuonna 2010/2011 peruskoulun tavalla tai toisella kesken jättäneitä oli yhteensä 275.

Peruskoulunsa päättäneistä noin 1,5 % ei hae mihinkään tutkintotavoitteiseen koulutukseen.

Ammatillisessa koulutuksessa keskeyttämisaste on keskimäärin 6-10 %, jopa 10-13 %.

Ammatillisesta koulutuksesta valmistuvista virta vie työttömäksi on 30 %.

Vuoden 2011 ylioppilaista selvästi yli puolet, 62 prosenttia ei hakenut tutkintotavoitteisiin jatko-opintoihin.

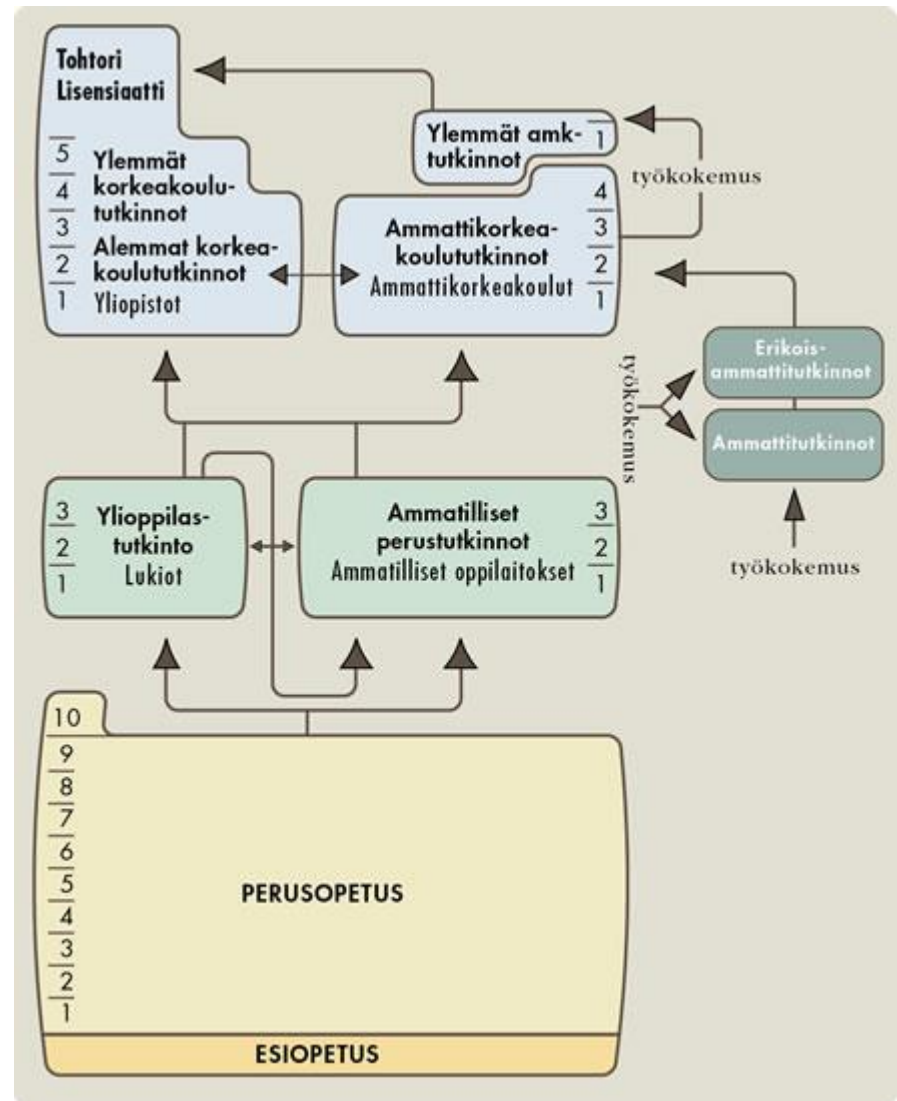
Täysin tilastojen ulkopuolisia 20-29 -vuotiaita ”kadonneita” on noin 25 000.

Joka päivä viisi alle 30 kymppistä nuorta saa postissa myönteisen eläkepäätöksen mielenterveydellisistä syistä.

SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

Suomen koulutusjärjestelmä ryhmitellään koulutusasteisiin. Yleensä vain alemman asteen opinnot suorittanut voi opiskella ylemmän asteen koulutuksessa. Koulutukselle määritellään tavoitteet kunkin koulutussektorin lainsäädännössä.

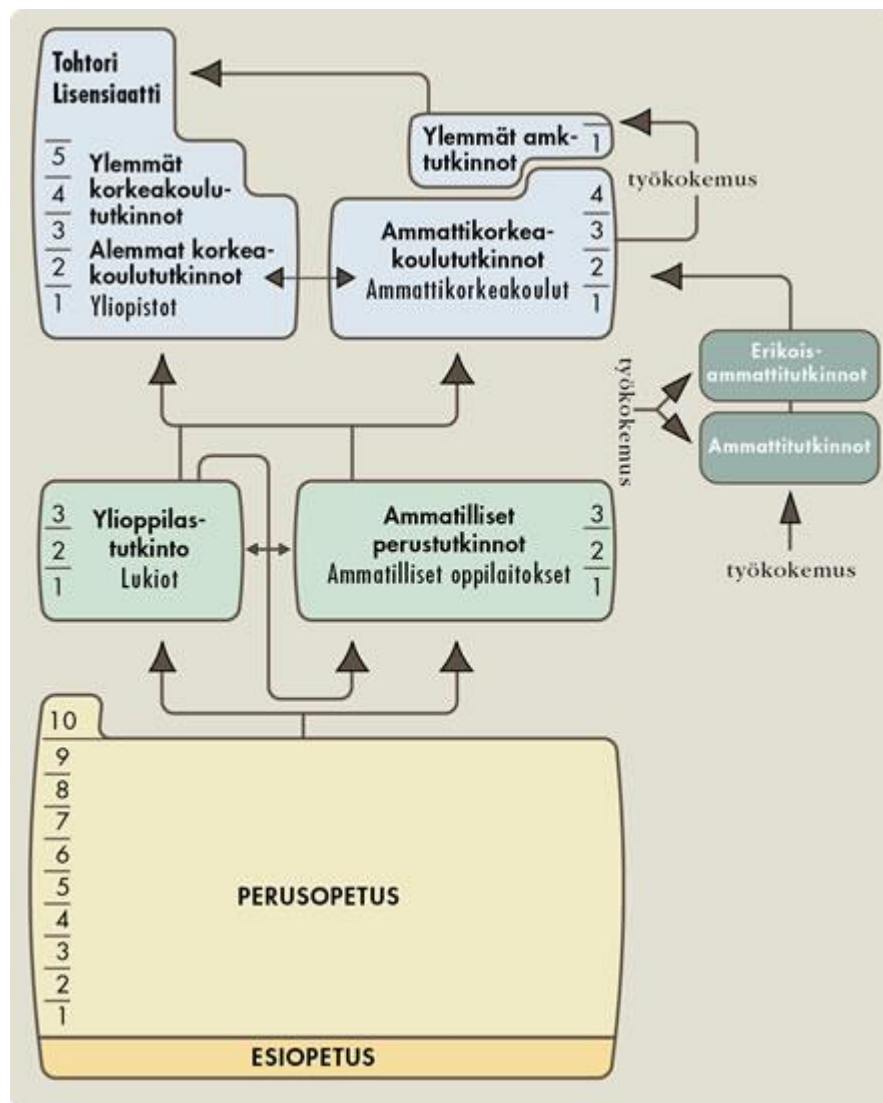
SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

Missä tutkintotavoitteista suorittamista tukeva ja ohjaava systeemi?

Katsotaan asiaa
systeemiteorian ja
ihmiskäsityksen
näkökulmasta: onko
oletus, että koko ikäluokka
kulkee systeemin läpi
systeemin ylläpitäjän
odotusarvon mukaan?

Mikä on systeemin takana oleva ihmiskäsitys?

Mikä on systeemin takana oleva maailmankuva?

Onko tässä systeemissä joku vika vai?

Tarvitsemmeko siis koulutusjärjestelmän reformia?
Tarvitsemmeko siis pedagogista reformia?

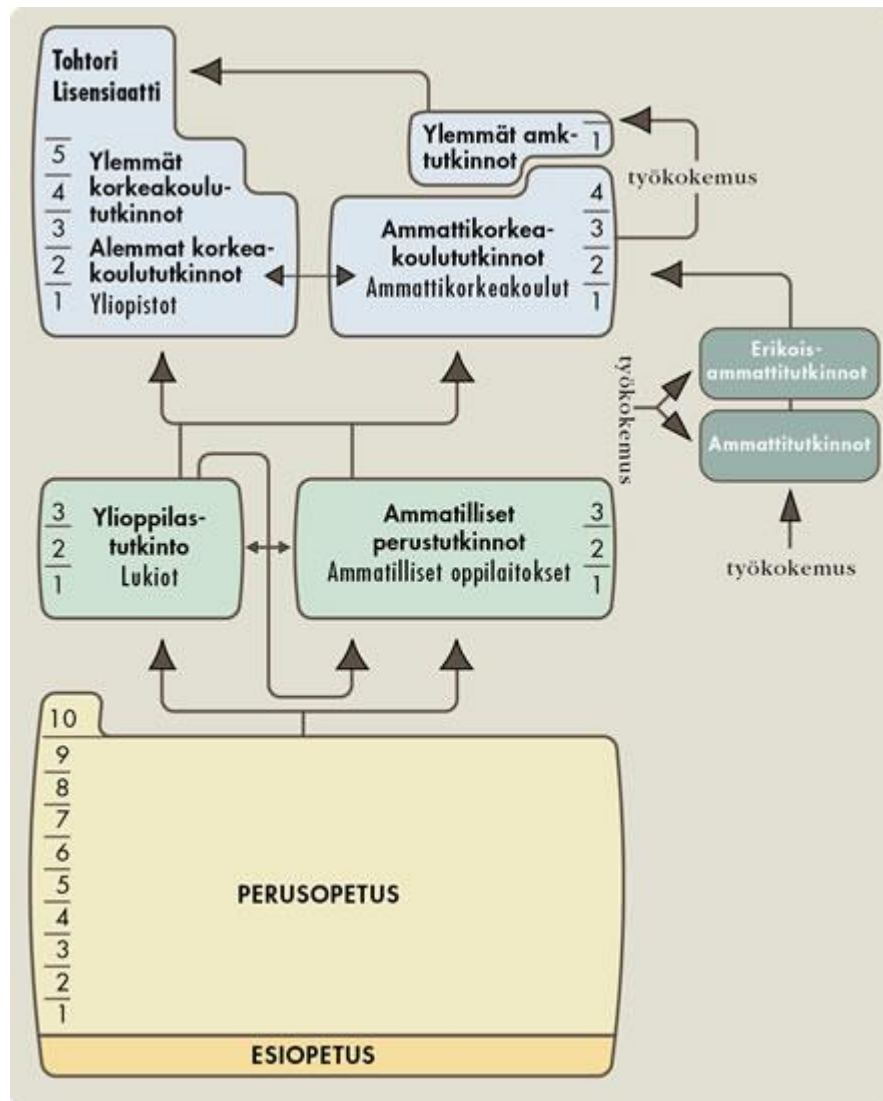
SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

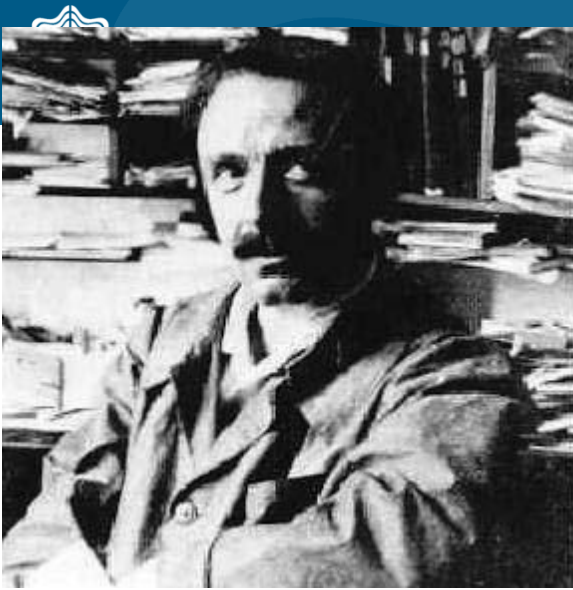
Missä tutkintotavoitteista suorittamista tukeva ja ohjaava systeemi?

Katsotaan asiaa systeemiteorian ja ihmiskäsityksen näkökulmasta: onko oletus, että koko ikäluokka kulkee systeemin läpi systeemin ylläpitäjän odotusarvon mukaan?

Mikä on systeemin takana oleva ihmiskäsitys?

Mikä on systeemin takana oleva maailmankuva?

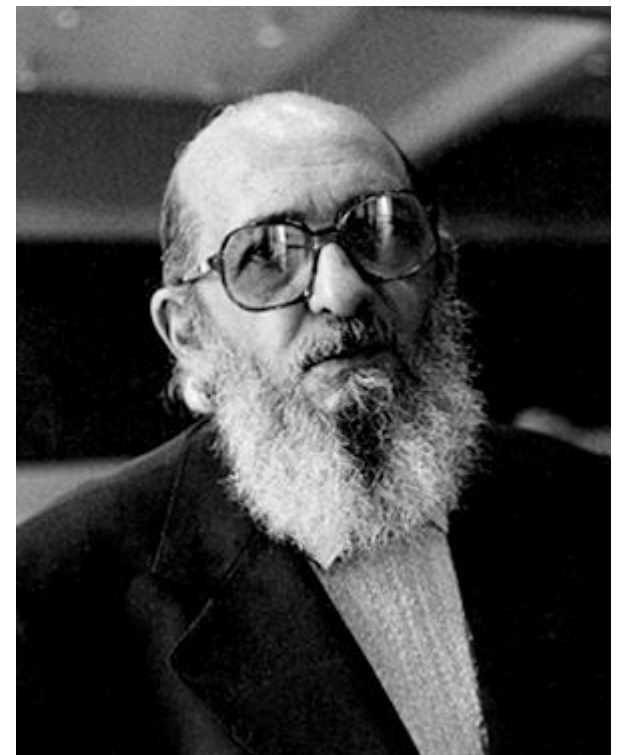

Freinet 1896-1966

Sukhomlinski 1918-1970

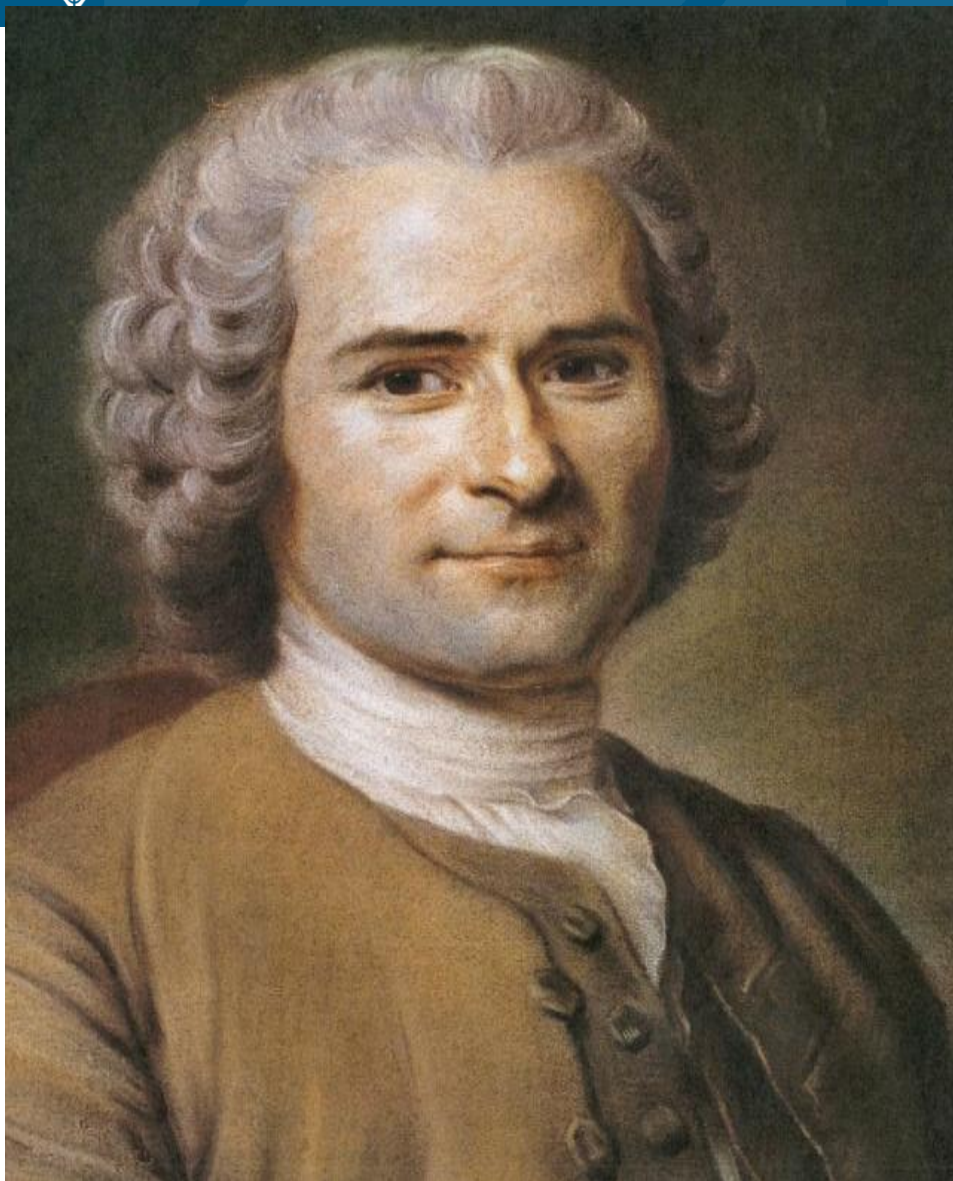
Paulo Freire 1921-1997

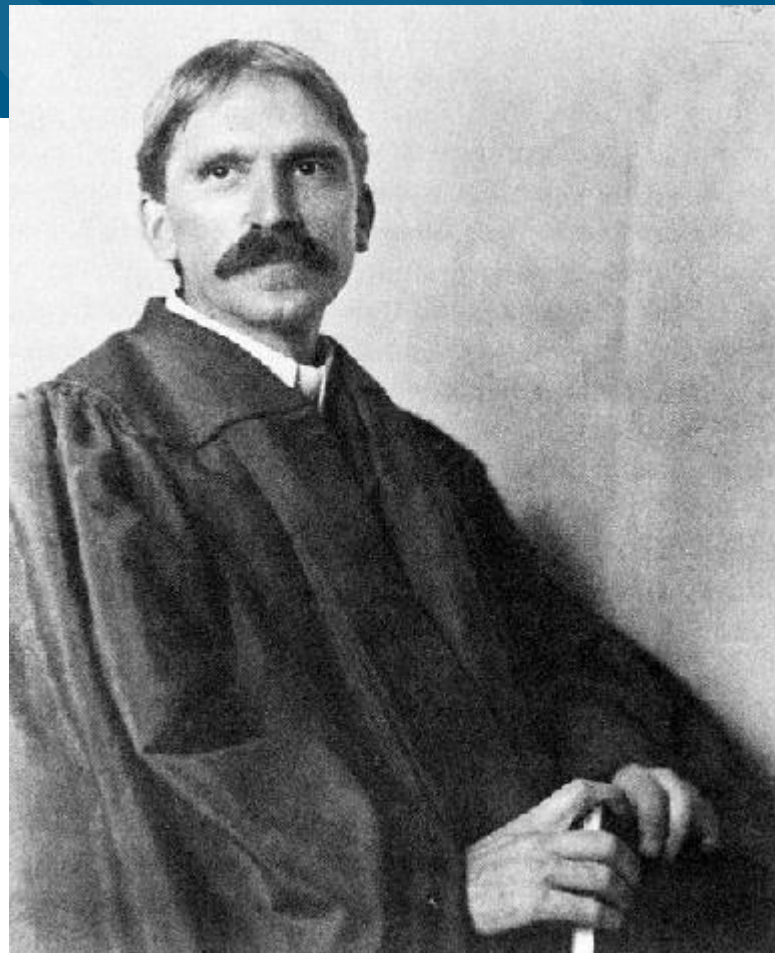
Maria Montessori 1870-1952

Rudolf Steiner 1861-1925

Rousseau, 1712-1778

Dewey 1859-1952

Maailmankuva, ihmiskäsitys ja arvoperusta pedagogiikan taustalla

- Millaiseen maailmankatsomukseen lapsen / nuoren / kansalaisen / opettajan osallisuus ja toimijuus oppimisympäristössä kiinnittyvät?
- Millaiseen ihmiskäsitykseen ja käsitykseen lapsesta ja nuoresta opettajan toiminta kiinnittyy?
- Millaiseen yhteiskuntakäsitykseen oppimisen, kasvun tavoitteiden asettaminen kiinnittyy?
- Millaiseen tietoteoreettiseen käsitykseen opetussisällöt ja menetelmät kiinnittyvät?
- Millaiseen kasvatuskäsitykseen kohtaamiset, sanat ja teot liittyvät?
- Millaiseen käsitykseen kasvatustavoitteista...
- Millaiseen käsitykseen oppiaineista...
- Millaiseen käsitykseen menetelmistä.

Kilpailukyvyyn kannalta tärkeät kompetenssit?

Asetan siis kyseenalaiseksi
kaksihaaraisen yksiputkisen
koulutusjärjestelmän filosofiset ja
maailmankatsomukselliset
taustaoletukset?

Onko taustaoletukset, jotka siis
heijastuvat läpi systeemin aina
menetelmiin ja sisältöihin ja
kohtaamisiin asti sellaiset, että
ne polttavat loppuun, saavat
ihmisen hukkaamaan itsensä,
kadottamaan elämän
merkityksen.

Tässäkö syys
keskeyttämiseen,
välivuosiin,
mielenterveydellisiin
työkyvyttömyyksiin....kun
ei oikein jaksa?

Kysyin alussa

Vapaan sivistystyön oppilaitokset ovat
hätaaputoimistojen reservi☺, jotka
saavat erilaisia tehtäviä
yhteiskunnallisen tilanteen ja / tai
virallisen koulutusjärjestelmän
synnyttämien ongelmien
hoitamiseksi. **MIKSI TÄLLAISTA
RESERVIÄ TARVITAAN? Voisiko
olla asema ja merkitys
koulutusjärjestelmässä?**

Onko tutkintotavoitteisen
koulutusjärjestelmän sisään /
rinnalle mahdollista rakentaa
toisenlaisesta maailmankuvasta ja
toisenlaista ihmiskuvaa
kunnioittava systeemi, jossa
osallisuus oikeasti toteutuu?

Vapaa sivistys, vapaa osallisuus,
vapauspedagogiikka, vapaus
markkinatalouspedagogiikasta,
vapaus globaalin maailmantalouden
tuottavuudesta, vapaus olla
ihminen.

-vapaa sivistys koulutuksellisen tasa-arvon edistäjänä

- Tasa-arvoa ei ole vielä se, että on kaikille yhtäläiset mahdollisuudet kulkea läpi yksiputkisen systeemin.
- Tasa-arvoa on myös, että tarjotaan maailmankuvaltaan ja ihmiskäsitykseltään riittävästi erilaisia vaihtoehtoja.